

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak:			
Külföldön:		Világkörüli:	
Egész évre	12 korona	Egész évre	20 korona
Fél évre	6 "	Fél évre	10 "
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "
Egy hónap	1 "	Egy hónapra	2 "

A szerkesztésért felelős
Kutasi Imre
kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel

A gazdák helyzete.

— okt. 28.

(V.) Értjük a magyar gazdákat, a kis és nagy birtokos osztályt, mely aránylag a legtöbb bajokkal küzd s legtöbb oka is van a panasza. Az édes anyaföld megadja a maga termését minden évben; egyik évben több, másik évben kevesebb az eredmény, de mindég van annyi, hogy a föld népének elég, sőt még idegen nemzetnek is jut belőle. S ily viszonyok mellett mégis, mintha a föld az ő legédesebb, legtermészetesebb fiahoz lett volna mostoha, mintha az, ki az egész nemzet számára készíti a terített asztalt, a mindennapi kenyert, ez lenne a föld legszerencsétlenebb gyermeke, ennek vállaira nehezédnek a legnagyobb teher, a gond, ezt érné a legtöbb csapás, nélkülözés s még nem tudom mi más, az elégedetlenség és boldogtalanság előmozdító eszköze.

Pedig ha szorosabban vizsgáljuk a dolgot, azt tapasztaljuk, hogy ez tény, ipar, kereskedelmünk teugódése mellett legnagyobb veszedelmünk, hogy földművelésünk, kis és nagy gazdáink a pusztulás szélén állanak. Nemcsak az időjárás viszontagságai, a bőséges manipuláció, de igen sok más ellensége is van a gazdának.

Ugyan kérdezzük meg a gazdálkodót, mit tart a gazdálkodásról? Nemde ezt a feleletet halljuk tőle: „ma már nem érdemes gazdálkodni. Cselédet nem kapok,

a munkástól kéz vagy kivándorol, vagy más üzlet után keres alkalmazást; ha kapott, több kárt tesz mint hasznot, ellen ségemmé szegődik, annyi bosszúságot szerez, hogy a szeretet, mely a földhöz, a munkához kötött, kezd hidegülni s ha könnyű szerrel tuladhatnék földemen, talán el is adnám.“

A pálinka a munkásnép szervezetét teszi tönkre, a szociális tévtanok befo-gadása lelkületét erkölcsét, kihalt belőle a jó indulat, nagy bérért alig tesz valami hasznot. Az árak nyomottak, az adó s egyéb teher mindég nagyobb, ugy anyyira, hogy nem haszonról, tisztességes megélhetéséről, de adósságról, pusztulásról lehet szó,

Ha talán tulzott is az állítás s jogtalan a panasz. de nincs egészen ok nélkül. A gazdák helyzetének javítása, bajainak orvoslása azért méltó, sőt kötelességszerű feladat, mert a gazdák helyzete, Magyarország pusztulását vonja maga után. A gazdák, a földművelő nép midőn magának megelégedést, tisztességes megélhetést képes biztosítani, ugyanakkor biztosítja az egész nemzetét is. A földművelés az a nemzet tartásában, mi a rugó az óraszerkezetben, annak meggyengülése az egész szerkezet-meggyengülését sőt romlását idézi elő.

A gazdálkodási bajok okai azonban részben a gazdák is; mert nemcsak ösz-szetett kezekkel várják a bajok jobbrafor-

dulását, de míg nép alsóbb rétegeiben, a kisgazdáknak nincs meg a tanulási kedv A tapasztalatok gyűjtéséhez, nincs meg az egyesületi hajlandóság sorsuk javítása érdekében.

A földművelésügyi miniszter mult évi jelentését olvasva, de meg a tapasztalatok is oda vezetnek, hogy a gazdák helyzete lassanként javulni fog. Maga a kormány erélyes kezekkel hozzálátott a nemzet közgazdasági ágainak föllendítéséhez, minden eszközt, áldozatot meghoz, csak a pusztulásnak indult földművelésügyünket mentse, lábra állítsa.

Tehát az út megvan s hogy ez út a boldogság útja legyen, alakuljon át első sorban a gazdaközönség, haladjon a kölcsönös megértés és békés egyetértés útján. Így majd lassanként eltűnnek az érezhető bajok, az elégedetlenség helyett a megelégedés és boldogság út tanyát s e föld magyar ember kezében lesz, megelégedetté teszi munkását, boldoggá minden lakóját.

A képviselőház mint értesülünk, a Ferencz Ferdinánd főherczeg deklarációját be-cikkelyezendő törvényjavaslat elintézése után a mostani ülészakban még csak egy tárgyat a képviselők tizennegyedik sorjegyüket fogja tárgyalás alá venni. Ennek elintézése után a pénzügyi bizottság költségvetési jelentésének benyújtásáig nem lesznek a háznak érdemleges ülései. Mivelvitt ez a jelentés a Ház asztalára kerül, berekesztik az országgyűlés mostani ülészakát s másnap megnyílik az

Tàrcza.

HULLÓ SZIROM . .

Hulló szírom, hervadt levélke
Emlékeztetnek csak te rád,
Hiába hittem és reméltem
Ezt mondja minden kis virág.

Lepergett sárga levelek,
Szétfoszlott drága rózsaszirmok
Megálljatok! Megyek; megyek!
En is véletek . . .

Futó felhő.

— Elbeszélés. —

A leány a malomfőben a korhadtt zsilip gerendán támaszkodott. Nézegette, hogy himbálgatja vízbe rajzolódott képét a fürge hullámok; hogy nyulik hosszuvá, hogy törpül el bennük valódi alakja; a déli nap vissza vert sugarai fényes foltokban rezegtek arcán, ruháján.

Alatta forrott, örvénylett a folyóvíz, a mint a megnyitott zsilipen nekivágott az otromba malomkeréknek és forgatta, hogy csikorgott belé az egész alkotmány; bent a malomban fülsiketítő zakatolással működött a garat

A legény meg ott járkált kedvetlenül a folyóparton, a sűrű fűzesben. Neki-neki

indult, majd megállt; fura, képtelen alakokat bökődött ki botjával a nyirkos földben. Ez idő szerint — ugy látszott — minden inkább foglalkoztatta, mint a gondjaira bizott urasági gulya, a mely köröskörül tarka-barka egyvelegben legelészett a réten.

Az a leány ott a malomfőnél, az volt az eszében.

Már három napja nem beszélt vele. Azelőtt mindig együtt hajtottak ki; a leány a Bogár tehénüket, a kis borjújával, ő meg a gulyát.

A Bogár tehén elvegyült a gulyában, a leány meg belekapaszkodott a legénybe, s ugy hajtották kettesben a nyáját.

Mióta azonban összeharagudtak, a Bogár tehén nem jár a gulyával, kinn is csak magánosan legelész a gazdája keskeny rét földjén; a leány meg épen feléje se néz.

Pedig ha tudná, mennyire fáj neki ez a szótalanság! Meg is bánta már százszor, hogy avval a léha ispánfival talán alaptalanul gyanusította.

Szemeire huzott kalapja alól sűrűn tekintgetett a malomfő felé, csak egy biztató, bátorító pillantásért.

De hiába. A leány háttal fordult feléje, és még csak megfordulni sem látszott hajlandónak.

Önérzete visszatartotta, valami belső érzés pedig annál jobban sarkalta a leány felé. Végre is győzött a belső valami.

Lassan, önmagával küzködve, oda som-polygott az egy száll deszkából álló bürűnek

a legvégéhez, melynek közepén a leány még mindig nem akarta észrevenni.

Még közelebb ment: rálépett a deszkára, és megszólította a lányt.

— Böske, te!

Volt hangjában valami mesterkéletlen, természetes megbánás, kérés és megalázkodás.

A leány nem mozdult. A zsilipgerendáról apró fadarabkákat morzsolta a rohanó vízbe, látható szórakozottsággal nézegette, mint kapják el azokat a habok.

A legény egy lépéssel közelebb ment.

— Haragszol, Böske?

A leány egészen elfordult.

— Ne haragudjál, no — folytatta a leány — felejtse el, ha megbántottalak; az az ispánfiu tehet róla — maradt, volna ott, a hol volt — minek ólálkodik utánad.

— De megbántam már azóta, Istenemre meg!

Hosszu csend következett, csak a víz suhogott, és a malom zakatolt irgalmatlanul.

A leány néma maradt; a legény gyengéden megtogta karját.

— Hát mégis haragszol?

A leány odább huzódott. De erre már boszus lett a legény is.

— Böske — folytatta megmakacsodva — én szeles ember vagyok, ne ingerelj.

Az öreg béres megmondja, hogy már három napja se nyugtom, se keltem, a harmadnapos ebédemet még most is a tarisznyámban hordom; nem kell nekem azóta semmi sem: a faluban már boldognak

ötödik — utolsó — ülészek. Az országgyűlésnek mostani negyedik ülészaka éppen hat hónappal ezelőtt f. évi ápr. 30-án nyílt meg s fele része a nyári parlamenti szünet időre esett. 1867 óta ez a legrövidebb országgyűlési ülészek.

Az esti és vasárnapi nyugalom.

— Budapesti mozgalom. —

Budapest, okt. 28.

Szines czédulákat osztogattak ma szét az utcákon. Volt aki olvasta, volt aki olvasatlan eldobta, mert szokva vagyunk már a reklámnak ehhez a módjához.

Pedig ez a czédula, ha nem is jelenség nagy esemény, mindenesetre olyan jelenség mely a jövőbe világít.

A czédula ezt a kérelmet intézi a közönséghez:

Ne vásároljunk, ne látogassuk az üzleteket este nyolcz órán túl! Ne vásároljunk, ne látogassuk az üzleteket vasárnap!

Idézet is van a lapocskán. Az egyik Arany János sora: «Este van, este van, kiki nyugalomba.» A másik Elliott angol költőtől, aki egyszerű munkásból lett a szegény emberek poétája. Ez így szól:

Légy üdvöz vasárnap! nyugalom napja
Városok lármáját csenddé várszolod,
Megáll a kerék és ha te akarod.
Szünetel a pöröly s a boltok ajtajára
Szelid csendnek terjeszkedik szárnya.

És ki sajnálná a terjedését annak, ami óhajtsképpen van kifejezve a czédulán?

«Vajha a magyar kereskedőhöz is beköszöntene a vasárnap, hozván neki mindazt a boldogságot, ami a kalmár aranyánál felette drágább; testi pihenést, lelki üdülést, erkölcsi épülést! Fáradságos napi munkája, gondjai után — a családi tűzhely nyugalmas boldogságát!»

Külföld.

Vilma királynő esküvője. A királynő esküvője valószínűleg májusban lesz az amsterdami templomban, ahol Vilma királynőt két évvel ezelőtt megkoronázták. Az esküvőt

kezdenek tartani, és bizony Isten, nem is sok hiba van; ha aztán igazán megboldulok, nem tudom, ki bír majd velem.

A lány hirtelen visszatekintett. A Bogárt nézte, merre jár. A Bogár jó helyen járt, hanem a gulya az ugyancsak belelegett a szomszéd táblába.

— A gulya a luczernásban van — szól aztán hidegen, és visszafordult.

Törődött is ő most a gulyával, ha mindjárt a püspök bnzájában legelne is.

Egészen a lányhoz lépett, megfogta a kezét.

— Hát csak ennyi szavad van hozzám. több nincs?

No gyerünk, Linda!

Fütyentett a bozontos kutyának, és megindult abban az irányban, a merre a nyáj tévedt.

A lány megijedve tekintett utána. Ez az ember még valami rosszat tesz.

— Miska te, Miska! — kiáltott a legény után — de az nem hallotta szavát.

Miska! Miska! Várj csak! én is megyek a Bogár után, együtt mehetünk te-relni. És futott, a hogy csak tudott, a legény után.

Pedig a Bogár téhen jámboran kérődzött a fűzesben a kis borjuval.

állítólag a királynő kívánságára halasztották tavaszra, minthogy azt óhajtotta, hogy ez alkalommal népnünepélyek rendeztessenek, ami pedig Hollandiában a téli zord időjárás alatt lehetetlen. Ezzel a verzióval szemben az udvarhoz közel álló forrásból azt jelentik, hogy az esküvő már január második felében lesz.

A király unokája az egyetemen. György herceget, Lipót bajor herceg és Gizella főhercegnő legidősebb fiát tegnap iktatta be a müncheni egyetem anyakönyvébe az egyetem rektora. A főherceg Engel tanárnak bajor közjogi és Breutono nemzetgazdaságtani előadásait fogja hallgatni. A főherceg most huszadik évében van és hadnagy a bajor gyalogtestőrezredben.

Sándor király és Milán kibékülése. Rövid időn belül ismét olyan esemény történik, amely még néhány hét előtt lehetetlenségnek tetszett volna. Arról van szó, hogy Sándor király kibékül apjával. Sok oly jel van, amely erre enged következtetni. Ezek közt a legfeltűnőbb Lukics ezredesnek a Sándor király nevét viselő VII. gyalogezred parancsnokává való kinevezése. Lukics ugyanis legbizalmasabb barátja és hadsegéde volt Milánnak és ő volt az, aki Kaezevicsnek Milán elleni merénylete alkalmával megsebesült.

Miért maradt gróf Pálffy János agglegény.

Idősb gróf Pálffy Jánosról, ki nemes alapítványával maradandó emlékeztetvé tette a nevét, kevesen tudják, hogy miért maradt agglegény. Érdekes története van ennek.

Az emigráció korában Angolország vendégszeretően fogadta ugyan a magyarokat, de kivált az angol arisztokracia, egyénenként valami nagyra nem tartotta őket, még ha az illetők nem is voltak egészen földönfutók. A többi közt gróf Pálffy Jánossal, az akkor még életvidám gavallérral esett meg, hogy Angolországban való utazgatása alatt halálosan beleszeretett egy angol lányába, akinek a kezét legott meg is kérte.

— Yes, yes. — dadogta a miss atyja — csak hogy az itt a kérdés, vajjon módjában van-e a gróf urnak leányomat rangjához méltóan el is tartani?

Az angol gőgnek ez a megnyilatkozása annyira sértette a dögazdag magyar gróf ambícióját, hogy a lordot is, a misset is otthagya a faképnél s fogadást tett, hogy agglegény marad teljes életében. Ez az eset egész életére nyomokat hagyott lelkében s egyetlen alkalmat sem mulasztott el, méltatlanságának jellemző sarkazmussal kifejezést adni, Valahányszor valamelyik alkalmazottja nősülési szándákát jelentette be nála, ami rendesen titkos fizetésemelési óhajtsal járt, soha el nem mulasztotta figyelmeztetni az illetőt, hogy lépését jól fontolja meg.

— Lám — mondá ilyenkor — nekem nőtlennek kellett maradnom, mert leendő apósomnak aggályai voltak, hogy a leányát el tudom-e tartani?

Belföld.

Szell Ignác államtitkár jubileuma. Nyiregyházaról jelentik, hogy Mikecz János alispán Szell Ignác államtitkárhoz a következő táviratot intézte: «Köszölgéati működésének harminczadik évfordulója alkalmából Szabolcs vármegye közönsége és tisztviselői kara őszinte vonzalmának kifejezése mellett hálás tisztelettel üdvözlí méltóságodat.»

Főispánváltás. Politikai körökben elterjedt hírek szerint Horváth Béla, a honti főispán, közelebbről benyújtja állásáról való lemondására vonatkozó kérelmét.

Apróság.

Jogorvoslás.

— Nem, nem, szól az atya, aki tekintélyes bíró, nem adom önnek a lányomat. Hiszen ön még egészen kezdő ügyvéd.

— De nagyságos uram, felel a kérő, a kisasszony már hozzám ígérkezett és ő nagysága is beleegyezett.

A bíró felsóhajt, majd meg mosolyog: Hja, kedves barátom, ha maga már előre is kikéri a fellebezési fórumok ítéletét akkor az első instancziának bele kell nyugodnia!

Pedagógia.

Tanító (gyanakodva): Pista, ki írta a feladatodat?

Pista: Az apám.

Tanító: Az egészet?

Pista: Nem; segíttem neki.

Furcsa.

ha egy szerecsen sárgalázban szenved
» Bertalannak Berta az ideálja
» a pokróczgyártás szőnyegre kerül
» a patkány egéruat keres.

Borsszemek.

A falra ne hányj borsót, mert amilyen a mai építkezés: még megeshetik, hogy még ettől is összedől.

A harag rossz tanácsadó, de az egyetlen, akinek a szavát meg is fogadjuk.

A világ legérdekesebb embere kétségtelen N. N. ur. Egy ember, akiről mindenki hallott, de még soha senki se látta.

A passziójáték.

Két színész beszélget a külső kerepesi uti Muzsa kávéházban;

— Te, miért is hívják ezt az előadást passziójátéknak?

— Nagyon egyszerű. Publikum nincs. Hideg van. Gázi nincs. Elvágunk van.

— De hát akkor miért játsztok?

— Merő passzióból, azért passziójáték.

Vidék.

Uj zavargás Kornyareván. Lugasról táviratozzák: Kornyareván ismét izgatottság jeleit észlelték a nép között. A legelőfelmerést hétfőn ismét folytatták, mely alkalmából Brinzei Nesztor ottani pap azzal fenyegetőzött, hogy a legelő adó felosztása esetében az első lessz, aki ellenélni fog és 4000 ember lessz mögötte. Ennek következtében nagyobb csendőrcsapatot és katonaságot rendeltek ki. A lelkeszt letartóztatták.

A hidépités áldozatai. Az algyői vasúti hidépitésénél két halálos baleset történt: Lacsik Imre és Börösök János munkások a víz alatti caissonban megfultak, mert a süritett levegőt vezető szivattyu botrányosan rossz állapotban van. Mivel a hidépitésnél ez már a tizenhatodik baleset volt, — szegedi törvényszék vizsgálóbírája megindította a vizsgálatot.

Vegyés.

Kina hadi sarcza. Még korántsem állították helyre a rendet az európaiak Kinában — a hadisarczról ellenben máris gondoskodtak. A sanghai vámhivatal ugyanis, amelyet az európaiak kezelnek, már elkészítette a hadisarcz fődözésének tervét. Eszerint a beviteli vámot 15 százalékkal fölemelik, amiből évenként 2500 millióra teszik rá a kezüket az európai hatalmak.

Huszonhárom évig fizetéstelen hivatalnok
 Franciaországban régi szokás, hogy a törvényszéki bírák ingyenes szolgálattal kezdik meg a pályafutásukat. Ez az ingyenes szolgálattal azonban évekig tart, mert igen sokan törekcsenek a bírói pályára. Leótu Bellaert albiró meg épen huszonhárom évig szolgált fizetés nélkül s mivel még most sem tudott fizetéses állásba jutni, — elvesztette a türelmét és lemondott az ingyenes hivatalról, melyre még 1877-ben nevezték ki. Most megszükkült fejével kénytelen valamely pályára után nézni.

Egyről-másról.

Különös színbiráló.

Belle János kalocsai szolgabíró
 Demény Albert színigazgató előadása
 sáit betiltotta, mert roszaonak találta azokat.

A lapokban megírt betiltási jelenet ilyen formán játszódhatott le.

Szolgabíró: (szájában pipaszár; nagyon szigoruan) Ki maga?

Színigazgató: (megrémülve) Kérem szépen, én az igazgató vagyok. A színháznak az igazgatója.

Szolgabíró (még szigorubban) Maga az, maga ripacs, maga népbolondító. No hiszen adok én magának.

Színigazgató (megrettenve): Kérem...

Szolgabíró (a pipaszárral az asztalra üt) Lesz csend! (Behívja Jánost, a szolgát) János, adja elő a panaszát!

János (hatalmas szál huszár; kifent bajusszal): Hát hogy röviden szóljak, a tegnapi előadás botrányos volt. A Kati is, meg a Juczi is, meg a Pista barátom — amegyei hajdu — ugyanezt mondták.

Színigazgató: De kérem...

Szolgabíró: Maga hallgasson, és sülyedjen el szégyenében.

János: Bizony jobb is lesz hallgatni. Mert tegnap eleget kajátottak. Különösen az a hosszú sovány ur, mikor meg akarta ölni az ifjasszonyt. Oszta meg ha szur, mirt nem szur igazában. Vagy azt hiszi az ni, hogy még a kis Gyuri is, a csizmadia inas nem vette észre, hogy a fakést csak a levegőbe szurta.

Szolgabíró: (egyet üt öklével az íróasztalra): No, hallja a vádakat.

János: Oszteg meg, az ajtót meg miért nem csukták be kulccsal; mikor be kellett vón! Láttuk, hogy csak kívülről tartották be; oszt meg...

Szolgabíró: (közbevág): Elég, egy betűvel sem többet! Ezeket a botrányos előadásokat nem tűröm tovább. El vannak csapva. Többet nem játszhatnak. János, ezt az urat meg dobd ki.

A „tan-betyárság.”

— Némi kedveskedések. —

A »Szájról-szájra« kiváló szerzője jeles munkájának legközelebbi kiadásába egy új szállóigét vehet föl a »tan-betyárság« révén melyet oly érdekesen véd az új forgalom megteremtőjével, a kedvesen krónikázó Kobozzal együtt. A népszerűvé lett kifejezés után a következő társas beszélgetést képzelem el:

Joggyakornok: Jó napot, kedves pénzügybandita!

Pénzügytitkár: Hogy van, maga kis jogzsivány?

Joggyakornok: Nagyon jól, édes aktahimpellér. Mit szól a szőke bel-gazemberhez?

Pénzügytitkár: Hja, a közigazgatási szőkéhez? Ugy tudom, eljegyezte magának az adógézenz leányát.

Joggyakornok: Persze, a sovány adószámírt boldog, hogy tuladott rajta. De a külsírkefogónak is fájhat a szive a leányért.

Pénzügytitkár: A mókusfarkbajszu konzulátusi fogalmazó-jelölt egészen le van verve.

Joggyakornok: Csak nevezze röviden külsírkefogónak. Hát a gyár-lator felől mi hír hallatszik?

Pénzügytitkár: A főkönyv-bilangjával összeveszett.

Joggyakornok: Alászolgája, kedves szám-aljaska.

Pénzügytitkár: Pá, maga törvény-kapcza!

VI. P I R E K.

Fázós napok.

Benn vagyunk az őszben; a derakát éljük immár. Mint maga az időjárás, hangulat nélkül való, borús az emberek kedélye. Tétovázva járnak, kelnek s mosoly könyököl ki a szemükből. ha a felhőrongyok közül előbuj néha-néha a napsugár. — Olyan édes és olyan bizsergető a késő őszi nap fénye.

Álmokat ébreszt az emberben; elhamvadta reményeket, kihült vágyakat támaszt fel koporsójukból. — Már azt hittük, hogy ezek az álmok, vágyak és remények sohasem élednek fel többé s im, az őszi napnak csak egy sugárverése kell hozzá, hogy lelkünkben éljenek ismét, hogy beigazolják a mondás igazságát: Nem hal meg az, amit szeretünk!

Az ember így elnyargalászna a poezis szekerén, ha meg nem fogná repülő szárnyait a rideg valóság. De az megfogja, lehuza magához és nem ereszt.

Ezek a napok, bizony már az övi. Beigazolja ezt a didergő márónis ott az utczasarkon s a napszámosok nagy serege, kik a házak előtt hasogatják az ölfát, hogy pattogó tűz legyen a kályhában, ami mellett üldögélve olyan kényelmes dolog — kinézni az utcára, lesni az ott lóto-futó ember tömeget, hogy örült hajzában mint szalad a mindennapi kenyér után.

A nyár megérlette a gyümölcsöt: jött az ősz, a betakarulás ideje.

Aki most nem tett el télire, annak felkopik az álla.

— **Uj dandárparancsnok.** A hivatalos lap egy beannunket közlő érdeklő áthelyezést illetve előléptetést publikál Kaffka ezredesről a Hedik-huszárok derék parancsnokáról van szó, kit a legfelsőbb rendelkezés Aradról dandárparancsnoki minőségben Debreczenbe szólit. Hetek előtt már megirtuk e kilátásba helyezett meglepetést, melylyel Debreczen előkelő társadalma egy minden ízében gavallér, rokonszenves alakot nyer, a kit Aradon katonai és polgári körök egyaránt nagy rabecsültek. A hivatalos lap közleménye így hangzik:

Ő császár és apostoli királyi Felsege folyó évi október hó 19 én Gödöllőn kelt legfelső elhatározásával:

bonyhádi Perczel József vezérőrnagyának, a 4. honvéd lovas dandár parancsno-

kának, mint betegség okából szasadságotlank, jelenlegi szolgálati állása alóli felmentését, továbbá:

Kaffka Ignác ezredesnek, a gróf Hadik 3. hnszár ezred parancsnokának, a m. kir. honvéd lovasság lényleges állományába való átkelvezését és, a debreczeni 2 honvéd hnszár ezrednél látszám-felett való vezetése mellett, a 4. honvéd lovas dandárparancsnokság ideiglenes vezetésével való megbízását legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott.

Kaffka ezredes — ki közelébb megérkezik nem sokára megkapja a vezérőrnagyi rangot. Távozása után, illetve az új parancsnok kinevezéséig a Hadik huszárezred felett ideiglenesen Lázár atezredes vezeti a parancsnokolást.

— Kitüntetett tűzoltók.

A helybeli Önkéntes Tűzoltó parancsnokság tegnap este zárt körű társas összejövetelt rendezett az Őrtanya helyiségében. melyen a rendőrség mint testvérhatóság is képviselve volt.

— A jelen volt vendégeket és a testületi tagokat az egylet kedves parancsnoka:

Szikszay Gyula üdvözölte, melyre Jeney Miklós r. fogalmazó válaszolt meleg hangon, éltette a főparancsnokot, s a testület buzgó, rokonszenves és rendszerető helyettes főparancsnokát Publig Ernőt, —

beszéltek még: Sipos Béla hírlapíró, — Glück Adolf rend fentartó, — Berkó János egyleti segéd tiszt, ki szép beszédében a testület ügybuzgó orvosát, Dr. Derakassay Istvánt éltette s a toaszok hosszú sorát Fittler Jenő beszéde zárta be. —

Ezek után Szikszay Gyula főparancsnok a következő testületi tagokat tüntette ki a szolgálati érdemmel, és pedig 5 éves érmet kaptak: Dr. Derekassy István, Szikszay Aladár, Király István, Kálmánczy Gábor, Bazeck Lajos és Bozóki Mihály. — 10 éves szolgálati érmet kaptak; Nagy Imre polg. biztos, Bagdi István dob készítő, — Czilly Mihály kereskedő, — Glück Adolf pinczér

ügynök és Vasas János malmi munkás — mint rendfentartók.

— **Fazekas Mihály sirja.** Fazekas Mihály költő, emlékkövének felállítására céljából első sorban a Fazekas M. sirhelyének megállapítása volt szükséges. E végett tegnap délután 2 órakor egy négy tagból álló bizottság ment ki a Kossuth-utczai temetőbe, u. m. Tóth József nyugalmazott főisk. methesis tanár, mint a ki Fazekas Mihálylyal rokonságban állván, egyedül tudta eddig a Fazekas sirjának hollétét, továbbá az Irodalmi Társulat részéről: Nánássy Lajos elnök, Rácz Lajos szerkesztő és Balkányi Kálmán, az emlékkő felállításának indítványozója.

A bizottság jegyzőkönyvet vett fel, melyben biztosan megállapítva, meghatározta Fazekas porainak nyugvó helyét. A nagy költő sirja teljesen jeltelenül áll Diószeghi Sámuel és Sámuelné elhanyagolt sirja között.

A sir tehát már meg van határozva, s reméljük, hogy rövid időn belül sarkó jelöli a drága hamvakat.

— **A Bethlen szobor** költségeire már eddig is sokan adakoztak Debreczen városára és Hajdumegye lakossága köréből.

Két éve a főiskolai ifjuság rendezett a szobor alapra mulatságot. Eddig a következők adakoztak helybeliek: Főiskolai ifjuság 151 kor. 40 f., Bölönyi György főszolgabíró B. Ujfalu 51 kor, 06 f., Fráter B. főszolga-

Derecske 29 kor gr. Dégenfeld

Téglás 10 kor, gr. Dégenfeld Pál H. Téglás Mátthé Miklós v. pénztáros Debreczen 30. korona. Az adományokat Orbán h. pénztáros címére kell küldeni N. Enyedre.

— Letartóztatott szerelmesek.

Megirtuk már annak idején, hogy az eszéki rendőrség az ottani Schiueler féle szállóban letartóztatott egy szerelmes párt, kik Debreczenből szöktek meg. — Ezt a hírünket most megerősíti eszéki tudósítónk ki a következőket írja: A leány K. G. előkelő debreczeni család 17 éves gyermeke és T. M. főhadnagy, a ki a kisasszonykát megszöktette. A szökevényeket Gaver rendőrkapitány lepte meg a szállóban. A főhadnagy a hivatalos közbelépésre nem ellenkezett, a siró kisasszony pedig ott maradt a szalóban mindaddig míg hozzátartozói, kiket távirati uton értesítettek, érte nem jöttek.

— Szökött katona. A 39. ezred 14. századtól tegnap egy ujoncz. ki eddig előttünk még ismeretlen — megszökött s egy zsinegen ereszkedett alá civil ruhában. A nyomozás erősen folyik.

— Utczai botrányok.

Párjával is történt tegnap utczai botrány. Az első Nagy József gazdálkodóné rögtönözte — kinek Morgó utca 32. sz. alatt van lakása — tegnap d. u. fél 2 órakor a Csapó utca 26. szám alatt, hol megtámadta Györi Lajosné s mindenféle aljas szavakkal illetve s a legnagyobb utczai botrányt idézte elő. — A másikat pedig Kocsis András és Kapusi András kőmives segédek rendezték tegnap d. u. fél 3 — fél 4 óráig s közben egymást véresre pofozták s a rendőröknek ellenszegültek. Kocsis lakását eltagadta, Kapusi pedig a regdört azzal fenyegette, hogy majd találkozni még a kert alatt. Nagy népcsődületet idéztek elő.

— Debreczeni festő művész. Nagyváradon most nyílt meg a képtárlat, min Bosznay István főiskolai rajztanár festőművészünk is pár igen szép képével szerepel. — Kézdi Kovács László a műkritikusok elseje a »Nagyvárad Napló« legutóbbi számában dicsérőleg emlékezik meg Bosznay képeiről, mikor »erőteljeseknek« nevezte azokat.

— A bosszu.

Április hó végén Tóth Gábor, Tóth Lajos és Tóth Sándor, valamint Szabó Gábor együtt mulattak egy korcsmában. Egy darabig szépen mulatoztak egymás között midőn később a három Tóth testvér összeszólalkozva megverte Szabót, hogy 20 nap alatt gyógyult a sebe csak meg. A tárgyaláson terheltek tettüket beösmerték, mentségül ittasságukat és hogy előzőleg Szabó is megverte az ő apjukat minden ok nélkül, hozták okul. — A bíróság vádlottakat a bizonyítási eljárás alapján — a súlyos testi sértés vétségében bűnösöknek mondotta ki s Tóth Gábort 21 napi Tóth Lajost 8 napi, Tóth Sándort pedig 14 napi fogházra mint fő- és 30 korona mellék pénzbüntetésre ítélte.

— A Csokonai-kör mélyen hallgat. Még a szokásos őszi felolvasást sem tartotta meg s kör ügyeiről nem nyújt tájékoztatást. A Csokonai-Körnek egy tevékeny tagja ezzel foglalkozik a »Szálló Levelek« mai sorozatában és őszinte soraiból kiolvassuk a várakozást, mit a nagyközönség is táplál a Kör irányában.

— Eltűnt 600 forint.

Kovács Pétert nagy meglepetés érte tegnap, midőn

2 heti tanyai távollét után hazaérkezett. — Ugyanis úgy találta, hogy szekrényéből eltűnt 600 forint. A nyomozás erősen folyik.

— Ifjúsági előadások megtartására ujabban sem a szinügyi bizottság, sem Komjáthy nem gondol. Emlékezhetünk reá, hogy a mult szinidényben minden hónap utolsó szerdáján volt ingyenes előadás az ifjúság részére. Akkor a sajtó egyhangú dicsérettel karolta fel az igazgató kezdeményezését, annál különösebb, hogy most semmit sem hallani a tervről.

— Meglőtte véletlenségből. Nagy Mihályt ujdékán Szegedi Sándor véletlenségből meglőtte a bal lábán oly veszedelmesen, hogy amputálni kell.

— Száguldó bérkocsis. Tegnap d. e. a főtéren nagy botrányt idézett elő a 14. számú egyfogatu bérkocsis, ki kocsijával száguldva nyargalászott s olyan részeg volt, a bakon alig tudott ülni.

— Megrugta a ló. Herpák Mihály 11 éves gyermeket megrugta a ló Egyeken az arcán s a kórházba szállították.

— Ifjúsági egyesületek. Most van alakuló félben pár egyesület. A Főiskolai zenekar elég taggal rendelkezvén holnap délután tartja alakuló ülését. — Ez éven a gimnáziumban is alakul zenekar. Az gyakorló óráit minden héten tartja.

— Főügyészek bankettje. Pongrácz Jenő, a távozó és Igyártó Sándor, az új debreczeni főügyész tiszteletére vasárnap délben bankett volt a Bikában, melyen az ez összes bírák majdnem kivétel nélkül jelen voltak.

— Halálozás. Darvas Izidort, a Gresham bizt. társaság titkárát s családját nagy veszeség érte. Imre fiuk hét éves korában elhunyt. A kis halottat tegnap temették el nagy részvét mellett.

— A hajduszoboszlói papválasztás. Zsigmond Sándor esperes bősörményi lelkész szé történt választásával megürült lelkészi állást választás utján tegnap töltötték be. A választáson Rásó Gyula kir. tan. alispán, egyházmegyei tanácsbíró elnökölt. A választás egyhangú volt. Nagy lelkesedéssel dr. Balthazar Dezsőt választották meg hajduszoboszlói lelkésszé.

— Kis hírek. (Kitorpte a karját.) Vasárnap este egyedül bandukolt haza a kocsmából Nagy László legény, s utját a temető felé vette. Ugy látszik a szerencse forgandóságáról vagy az örökkévalóságról gondolkozott, mert arra nem ügyelt, hogy a temető hidjához ért. Oly szerencsétlenül lépett a hidra, hogy lebukott és kitorpte bal karját. Most a kórházban ápolják. — (Meglőtte az új bor.) A csegei tudósítónk írja, hogy Fehér Mihály szőlőbirtokos ma reggel feleségével együtt borpinczéjébe ment, hogy a szüret kintűn eredményét megszemlélje. Alig értek le a pinczébe, az erjedésben volt must mérgező gáza oly hatást gyakorolt rájuk, hogy ájultan estek össze. Mire föltalálták őket, mindketten kiszenvedtek. — (Verekedő kofa.) Kiss Ferenczné régen árulja már a laczipencsenyét és seuki sem tett a hus minősége ellen kifogást, nem csoda azután, hogy dühbe jött, mikor Beese Sándor napszámos fiú ócsárolni kezdte a sütetjét és életkorára tett

gyöngédtelen czélzást. Kissné egy cseréptálat kapott fel, s azzal főbe ütötte Beese Sándort, hogy menten elborította a vér, s öszszeesett. Mivel nagyon vértett, előbb orvoshoz vitték a szerencsétlent, s csak mikor itt bekötözték és az erős vérzést elállították, szállították be a kórházba. — (Kustár Margitot) vasárnap délután temették el a katolikus egyház szertartásai szerint a közönség nagy részvéte mellett.

— Orvosok gyűlése. A debreczeni orvosszövetség e hó 27-én tartotta meg folytatólagos közgyűlését, melyen megvitatták a belügyminiszter ismeretes szabályzatát az orvosi díjazás tárgyában. — Az elnök Kenéz dr. indítványát fogadták el, hogy Debreczen városa a II. fokozatba tartozik. — Dr. Burger Péter a hazai fürdők és ásványvizek pártolása és egy debreczenben felállítandó hidegvíz gyógyintézetéről értekezett. E két indítványt nevezett már május hóban beterjesztette a szövetség elé mikor is azokat véleményezés végett egy adhoc 5-ös bizottságnak adták ki. A közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott meg az indítványozónak, de a végrehajtásra magát hivatottak nem itéli. Több bensőbb jelentőségű ügy letárgyalása után az ülés véget ért.

— Automobilon Nagyváradra. Ugyátszik ez a jelenség nemsokára megvalósul. Mint nagyváradai tudósítónk írja, a részvényeket erősen jegyzik ott is. Bárdi József dr. budapesti ügyvéd, aki a mozgalomnak egyik főintézője, az utóbbi hetekben külföldről járt, hogy az automobil közlekedésről ott szerzett tapasztalait az alakuló vállalat körül érvényesítse. Bárdi dr., mint értesülünk, a jövő hét folyamán új szerkezetű motorral lejön Debreczenbe s néhány napon keresztül próbamenetet tart Nagyvárad és Debreczen közt.

— A debreczeni orvosszövetség a napokban foglalkozott a belügyminiszter azon rendelkezésével, mely a díjazások minimumát írja elő — sajnos — igen magasra véve a tételt. Az orvosszövetség ezuttal csak a házi-orvosok díjazását állapította meg és kimondta, hogy 1901. január 1-től a magán-orvosok újabb esetekben csak akkor fogadják el a házi-orvosi tisztelet, ha az évi honorárium minimuma száz koronát tesz ki. Azt is kimondták, hogy azon családokkal szemben, ahol eddig teljesítettek házi-orvosi tisztelet, a jelenkori honorárium összege marad érvényben. Mivel 100 koronát is nagyon magasnak tartjuk. Külömben ez ügyben vettük az orvosszövetség egyik kintűn szakképzettségű tagjának levelét, mit a »Szálló levelek«-ben még e hét folyamán közlünk.

— Új pénztintézet Debreczenben.

A kölcsönös segélyző egyesület mintájára új pénztintézet van alakulóban. Ez a pénztintézet tegnap már meg is alakult. Az elnökségre felkért dr. Kenéz Gyula felszólalása után a kidolgozott alapszabályok megvitatása vette hosszás eszmecserével igénybe az értekezlet tagjait. Kimondták, hogy az új pénztintézet czime »A korona t a k a r é k é s h i t e l s z ö v e t k e z e t« lesz. Ötéves évtársulatai lesznek és a legkisebb betétet egy koronában állapították meg. Az új hitelszövetkezet január elsejével megkezd működését s elnökévé egyhangulag dr. Kenéz Gyulát választották meg. A további választások eredménye a következő: alelnök: Vecsey Imre, vezérigazgató: ifj. Schwartz Vilmos, jogtanácsos: dr. Balázs Bertalan, czéggjegyzők: dr. Kenéz Gyula, Vecsey Imre, ifj. Schwartz Vilmos, Hochfelder Jakab, Csanak János és Falk Armin. Igazgatósági tagok lettek: Aczél Géza dr., Bakonyi Samu, dr. Balkányi Ede, dr. Benedek János, Boczán Elemér, Csanak János

nos ifj. Csóka Sámuel, Falk Ármin, dr. Fejér Ferencz, Hauer Bertalan, Hochfelder Jakab, Horváth József, Jónász Mór, Keiner Adolf, Kohn Lipót, Lusztig Károly, Márk Endre, Nagy Jakab, Szabó Kálmán, Ungváry József, Ungár Albert, Felügyelő bizottsági tagok: Várady Ignác, Braun Miksa, Lovász János, Kontsek Géza, dr. Gutfreund Sámuel.

— **Napirend.** K e d d, október 30

Protestáns: Kolos. — *róm. katolikus:* Kolos vt. — *gör. katolikus:* Ozeás (okt. 17.) — Zsidó: 7. Sab. Bőjt.

Nap két: 6 óra 27 perc, nyugszik 4 óra 28 perc. Hold két: 10 óra 53 perc; nyugszik 10 óra 09 perc.

Főispán fogad délelőtt 9 órakor. — *Táblai elnök* fogad délelőtt 10 órakor. — *Polgármester* fogad kedden és pénteken délelőtt 11 órakor. — *Törvényszéki elnök* fogad 10 órakor. — *Máv. Üzletvezető* hivatalos órája 9 órakor. — *Akadémiai igazgató* hiv. órája délelőtt 10 óra 11 ig.

Főiskolai nyilvános olvasó nyitva hétfőn, szerdán és szombaton délután 3 órától 6-ig. — *Anyagkönyvtár* zárva. *Városi könyvtár* zárva. — *Vármegyei levéltár* nyitva egész nap. — *Főiskolai levéltár* zárva. — *Képgyűjtemény* az anyakönyvtárban zárva. — *Csokonai szoba* a kereskedelmi akadémián zárva. — *Ásványtár* a főiskolán nyitva vasárnap. — *Allattani múzeum* a főiskolán vasárnap nyitva. — *Városi tornakör* nyitva hétfőn, szerdán és szombaton délután. — *Füvészkert* a gazdasági tanintézetnél nyitva. — *Céllövészet* minden vasárnap a nagyerdőn.

Sorrend: Október 31. Reformáció emlék ünnepe. — November 1. Halottak napja. Nov. 12. képkiallítás a városházán. Belépő díj 60 fillér. Vasárnap 40 fillér. — Nov. 18. Bunkett a városházán. — Este iparos ifjak del-estélye a Bikában.

x Veszek ócska vasat minden féle fémeket a legmagasabb árban. Piacz 26 sz. a Nagy tőzsde udvarán. **Klein Jakab.**

x Olcsó husmérési üzlet. Bethlen-utca 29-ik szám alatt a Fűvészkert-utca sarkán levő házamnál, husmérési üzletben kapható: 1-ső minőségű marhahús egy kg. 48. kr. 2 od rendű 40 Marhahuson kívül még disznóhús, kolbász, zsír, stb. kilogramonként, változatos, folyó árak mellett kapható.

Becsés pártfogást kér tisztelettel:

Gyarmathy János.

A bagosi apagyilkos.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, okt 19.

A H. bagosi apagyilkos ügyében érdekes fordulat állott be. — Minthogy a bűnjelként őrzött golyó nem illett a revolverébe Kálmánczheji József védő ügyvéd kérésére elrendelték K. Varga János tetemének exhumálását.

A bagosi apagyilkos ügyében a debreczeni kir. törvényszék folyó hó 29-re tüzte ki az agyonlőtt K. Varga János exhumálását.

Hoffmann vizsgáló bíró vezetése mellett a reggeli vonattal mentek Bagosra Dr. Izsó János és Dr. Szentpáli Béni törvényszéki orvosok valamint Dr. Kálmánczheji József védő ügyvéd, megérkezés után h. bagosi temetőbe a hol h. bagosi elöljáróság kijelölése után a sírásók a K. Varga János sírját felásták.

Ez majd nem két óra időt vett igénybe míg a fakoporsóba zárt érczkoporsót a sírból kiemelték; a melyet a kórház boncztermébe vittek s ott felbontották.

Már erősen feloszlásnak indult K. Varga János holt tetemét mely már fekete vörös volt és az arca felismerhetetlen — kiemelték s azt Dr. Szentpáli Béni orvos Dr. Izsó János törvényszéki orvos segítségével felboncolta. A holttestet ismét bele helyezték az érczkoporsóba, melyet a fakoporsóba tette

óriási részvétellel ének és harangszó mellett kísérték ki s helyezték vissza ugyanazon sírban örök nyugalomra.

A vizsgálat eredményét később közölhetjük.

A második eskütszéki tárgyalás ez év végén lesz megtartva.

Szálló levelek

Az alvó Csokonai-Kör.

A sok »szálló levél« közül, mely birtokunkban van — sietünk közölni az alábbi, melyet a Csokonai-Kör egyik rendes tagja írott lapunknak:

»Az irodalmi élet szerzte e hazában, hol arra alkalmas talaj kínálkozik, kezdi kinyitni friss virágait a lelkek nemesítésére és szorokoztatására.

Olyan jól esik lelkelemnek, hogy olvasom a lapokból, hogy Szeged város törvényhatósága kétezer korona pályadíjat szavazott meg egy, a polgári társadalom életéből merített — drámára.

És elgondolkozom, hogy hány kezdő gyakorlott és talán máris híres toll merül a tintába a dicsőség és a 2000 — koronáért s nem lehetetlen, hogy ennek következtében épen Szegeden fog feltűnni az a csillag, kire Katona, Madách, Csiky, Szigligeti, Tóth Ede stb. után még mindig várunk, mert tessék elhinni, hogy az aranyak hatalmas mozgatói még a lánglelkeknek is.

Bezzeg, nem tűnhetik föl Debreczenből a Csokonai-Kör utján csak egyetlen poeta sem, pedig tudnék két-három olyan költőt itt megnevezni, kik — kedveltek ugyan városunk csaknem minden rétegében — nem tudnak magasabban érvényesülni, mert nincs a ki őket bemutassa, pedig olyan alkotásokkal tudnának ezek az általam gondolt és teljes mértékben méltányolt poeták a szépirodalom oltárán áldozni, hogy költészetük nyíló virágaitól talán az egész magyar haza lenne illatosabb.

A Csokonai-Kör végtelenül nagy hibát, sőt vétket követ el, midőn Jairus leánya módjára alszik s nincsen, nem akad megváltó, ki e szavakkal költse fel:

Ébredj, városunk szépirodalmának ifju leánya, hiszen annyi tudós féli, képzett poeta prózairó, művész és művésznő lesi életadó mozdulásodat, kik szeretnének pl. elmélkedni a lélek halhatatlanságáról, költeményt zengni egy egy virágszárlól álmodozva, elbeszélést olvasni fel a hűden leány tragédiájáról.

Hát azt nem szeretnéd-e hallani, hogyan sir a hegedű valamennyi hurja a művész kezében s szép asszonyok és szebb leányok érzékeny lelke szinte könyeket sírnak utána.

Hát a világ legszebb zenéjét: az emberi hangokból kerekedett dallamokat, szavalatokat sem szeretted már, pedig hány szívan ebben a városban, — mely ugy cseng utána, mint a szomjas anyaföld a felüditő eső után.

Bizony, nincsen, ki ezeket mondja az alvó leánynak s egy napon majd arra ébredhetünk, hogy ez fog szállani szájról-szájra:

A leányzó nem alszik, hanem meghalt.

»Beh kár érette, oh, beh kár!«

Színház.

(Kedden, 30-án »A« bérlet »Delila« Feulliet-Delibes Leo színművét adják. Főszereplők: Rosvein André, Pataki Béla, Carnioli lovag, Komjáthy János. Sertorius, Sziklay Miklós. Kalisch herceg, Tanay Frigyes. De Sora marquis Odry Árpád. Leonora Falconieri hercegnő, Komjáthy T. Mártha, T. Halmi Margit. Giulia Narni marquisnő Breznay Anna. Ladi Wylson Fái Flóra. Idő jelenkor.

Szerdán »A« bérlet: Don Caesar de Bazán.

Csütörtök »C« bérlet: II. Rákóczy Ferencz.

Péntek »A« bérlet először: B. A. L. E. K. operette 3 felvonásban, zenéje Hev-rétől.

Szombat: »B« bérlet: B. A. L. E. K. Vasárnap bérletszünet Két előadás. Délután a baba, operette. Este: Dráma a tenger fenekén.

(m. m. Tegnap este zsufolt ház előtt a »Boccaccio« operette került színre. — Az előadás egészében jól sikerült, gyors tempóban haladt és az egyes szerepek is jó erők kezében lévén, nem hagytak kívánni valót fenn. Hosszu idő óta első sikerült előadás. A közönség sokat mulatott, de az énekszámokat nem ismételtette. A zenekar jól kísért Znojemszky lendülettel dirigált.

TÁVIRATOK

Tisza István és a vas.

Budapest, okt. 29. A rimamurány-salgótarjáni vasmű-részvénytársaság közgyűlésén Tisza István felemlítette, hogy az osztrákoknak az a mentsége, amiért fölmondták a kartell, hogy ezt a részvénytársaság megszegtte, teljesen alaptalan és csak ürügy a magyar vasipar fejlődése, aspirálása elleni támadásra. Mi, ugymond, hajlandók vagyunk a békülésre, de ha harcban kényszerítenek, végig is küzdjük azt. A felmentvényt megadták.

A Vörösmarthy Mihály szobra.

Budapest, október 29. A magyar társadalom kitünőségei elhatározták, hogy a magyar nemzet nagy költőjének Vörösmarthy Mihálynak a fővárosban nagyobb szerű szobort emelnek. A szobor létesítésére előkelő bizottság alakult.

A kínai háború.

London, okt. 29. A Timesnek jelentik Pekingből hogy az idegen követek elhatározták, hogy követelni fogják még Ji és Jing pin hercegek kivégzését is.

A kik eldobták az életet.

Budapest, okt. 29. Egy szegény fiatal ember a Dunába ölte magát. Nagy reményekkel indult neki az életnek, fiatalos fellobbanásában még a haza sorsa is izgatta képzeletét, de pusztulnia kellett, mert a pretekció útját szegte. Ki volt a szerencsétlen, nem tudjuk.

Más két öngyilkosságról is szól ma a krónika. Steiner Mátyásné, egy lengyeltőti bádigos felesége nyolcz héttel ezelőtt a fővárosba jött és a Szent István kórházban kezeltette magát. De nem gyógyult meg. Ma reggel az Aréna-ut 30. számú ház harmadik emeletéről levetette magát és azonnal meghalt.

A harmadik életunt egy 20—25 éves eselédnek látszó leány, aki a Vörösmarthy-utca 3. számú ház emeletéről ugrott le Szörnyet halt.

Samu bácsi anekdotái.

(Andrád Sámuel multszázadbeli anekdotás könyvéből.)
Keresztelés módja.

Vizsgáltatván egy ifjú pap tudománya iránt valahol a Duna környékén, ezt az esetet tévék eleibe a többek között: Hogy ha az arabiai pusztákon vagy más hasonló homokos vizeken helyen kellene keresztelni, mivel keresztelne? Megfelelek ugymond, mihelyt a Duna elapad, de addig nem.

Mástól azt kérdezték, hogy ha olyan helyre vinnék papnak, ahol víz nem volna, mit csinálna? Azt felelé: Mert ő bizony, ha megfizetnék se laknék ott.

Egynek pedig azt tévék eleibe, hogy ha valahol a mezőben vagy vizeken nagy pusztában kellene keresztelni, mitevé lenne? A közelebb levő faluba, vagy városba vinném, ugymond a csecsemőt.

Ugy de, kérdeék, hátha halóféltben volna a gyermek? Ugyis odavinném, de szaladnék vele. És ha ilyen is hamar megakarna halni, kérdeék ismét, mit csinálna? Ugy még sokkal sebesebben kezdenék futni — felele a vizsgálóknak.

Mulatságos leszen itt azt is említeni, kitől azt kérdezték, hogy ha a kutból kellene meríteni a keresztelés vizet, de a kutágas, vagy kutgém leszakadt volna, kötelek, vagy láncok se kapnának, melyeknél fogva vizet huzzanak a kutból, a gyermek pedig haldokolna, mit eselekednék ilyen szorult állapotban, hogy a gyermek kereszteletlen ne halna meg?

Igy felele: Mintsem az ártatlan csecsemő kereszteletlen elkarhózzék, tehát ekkor inkább belévetném a kutba és magam kívül a kut száján a keresztelés szent czeremóniáit kötelességemhez képest annak rendi szerént véghez vinném.

Gyertyán sütni a tojást.

Egy barát megcsömörölvén a hosszas böjtötől, azt találá fel az ő kis szobájában, hogy gyertyán tojást süssön. Az spát, ki éppen akkor járt vizsgálódni, meglátá a kulesjukán szakácskodni a barátot. Béméven azért hozzá, jól lepirongatá. A szegény barát ki magát menteni nem tudta, monda:

Az ördög kísértett meg és adta belém ezt a gondolatot.

Az ördög, ki az asztal alatt lappangott, eléállta most és így szóla: Hazudsz, barát mert az bizony nem az én találmányom, és magam is töled tanultam.

Egy vitéz gyermek.

Kapitány Maninnak tizenegy esztendőes fiakcskája harezol vala meztelen karddal atyja oldala mellett, mint a legvitézebb férfi a freinaushausi ütközetben. Éppen a balszárnyára, hol kapitány Manin vezérli vala a kanadai önkénteseket, keményen ráütének az amerikaiak, mely ütközetben elesék egy golyóbis miatt kapitány Manin. Brigadér Frásé ki az anglus armadát vezérelte, kéré a kis fiut hogy hagyja el az ütközetet s maradjon atyja holttesténél. De a gyermek csak két lépéssel állá hátrább s megcsókolá hidegült kezét meglövetett atyjának, azután visszaállá a glédába és így szóla a katonákhoz: No, csak rajta vitéz kanadaiak, menjünk előre!

P—i N—o.

Különfélék.

A dum-dum. Tudvalevő, hogy az ólomgolyót a végből, hogy pusztító hatása még biztosabb legyen, felső részén nikkell burkolattal látják el. Az így módon felszerelt golyó még akkor sem laposodik el, hogyha kemény testet, például csontot ér. Az angolok még ennél is lemenyesebb és gyakorlatibb módon oldották meg a kérdést. A nikkell-burkolat abban a pillanatban, a mint a testbe hatol, leválk az ólomgolyóról, a mely azután a villám gyorsaságával gomba módjára széttér peszkedik s hátsa képzelhetetlenül borzasztó. Az angolok legújabbán még ezt a rettenetes találmányt is tökéletesítették: a nikkell burkolatba bevázásokat csinálnak s mihelyt a golyó a testbe hatol, széttnyílk, mint az esernyő. Egy Davis nevű angol sebész ki jelentette, hogy ez az új golyó oly iszonyu sebet okoz, hogy európai háboru esetében nem valószínűleg meg fogják tiltani használatát. Az új golyót Kalkutta mellett, a Dum-Dum gyárban készítik.

Mibe kerül a bélyeg. Egy statisztikus kiszámította, hogy a francia államnak egy bélyeg 0.0002 frankjába kerül, miután száz bélyeg előállításának költsége két szantim. A levelező lapok valamivel drágábbak; ezer darab két frank tizenhat szantimjába kerül államnak; a kettős levelező lapokból ezer darab majdnem öt frankba kerül; ezer posta utalvány előállítási költsége hatodfél frank.

Drága gyűrű. Néhány hónap előtt egy angol ember Észak-Amerikába került és miután több városban szerenését próbált, vége megtelepedett Torontóban és ott régiségkereskedést nyitott. Egy izbeu eljött hozzá egy ir ember és fölajánlotta neki egy aranygyűrűt, melyet Stuart Mária viselt kivégzése előtt. Az ir ember régi okmányokkal bizonyította hogy a gyűrű csakugyan Stuart Máriaé volt s huszezer dollárt követelt érte. A kereskedő megvette a gyűrűt és legelső dolga az volt, hogy fölajánlotta megvételre Viktória király nőnek. A régiség-kereskedő néhány hét múlva az angol királynő főudvarmesterétől levelet kapott, a melyben az értesére adta, hogy a szóban forgó gyűrű, évszázadok óta a királyi kincstárban van de valami ügyes csaló el készítette a mását eddig négy ilyen hamisított gyűrűt sikerült eladnia. Érdekes, hogy mind a négy gyűrűt fölajánlották vételre az angol királynőnek. A tojontól kereskedő följelentette a csalót, a kinek természetesen nyoma veszett.

Innea-onnan.

Az anya szíve. Az élet megrázó tragédiáinak egyike történt tegnap Lőcsén. A szepességi város gimnáziumában tanul Körmendy néhai alezredes fia s látogatására tegnap Liptó Szent Ivánról odaérkezett özvegy édes anyja, Körmendy Irma. A fiu még az iskolában volt s édesanyja türelmetlenül várta jöttét lakásán. Az urinőt hirtelen rosszullet támadta meg, összerogyott s pár pillanat alatt meghalt. A szíve ölte meg. Amikor a fiu hazaérkezett az iskolából, anyja már ki terítve feküdt. Az elhunyt urinő Szmracsányi Arisztid főispán sógoröfje, negyvenöt éves volt. Holttestét Liptó Szent Ivánra szállították ahol családi sirboltjukba helyezik örök nyugalomra.

Robbanás a nyílt tengeren. Borszasztó katasztrófa érte az Engonia tengeri személy szállító gőzöst. Nyílttengeren szétrobbant s a katasztrófának ötven ember esett áldozatul.

Kivégzés villamossággal. A newyorki Auburn börtönben újra volt kivégzés villamossággal. Egy feleséggyilkost végeztek ki. Az áram ereje 1700 Volt volt. Először 15 másodpercig ment át az áram a deliquenszen; a

mikor azután 3 másodpercig megszakították az áramot, a kinyujtott test hátraesett. Ezen 3 másodperc alatt sem az ajkak, sem az ujjak nem mozdultak. Az orvosok egy jelére újra 15 másodpercig bezárták az áramot és a test ismét kinyult. Azután ismét 5 perc szünet volt és a test újra összeesett és semmi életjelt sem mutatott. Ezután újra kétszer 5 m. percz megszakítással, 10 másodpercig bezárták az áramot, úgy hogy a delignens összesen 1 percz és 3 másodpercig ült a villamos széken. Két orvos most megvizsgálta a gyilkost és konstalták, hogy pulsus nincs és hogy a halál beállt; az arcz épen úgy nézett ki, mint az élő emberé.

Leányok párbaja. Volt Párisban két szép leány, a huszonnyolcz éves Francoise Gibbon és a tizennyolcz éves Marie Sanzini, a ki az elmúlt éjjel valami fölött vitatkozni kezdtek a Boulevard Sebastopolen. A két nő belehevült a vitába s végül olyan súlyos sértésekkel illették egymást, hogy az ügyet — a modern felfogás zzerint — már csak lovagias uton lehetett bevégezni. E végből választott magának mindegyik egy egy éles kést és két két barátját és hatan együtt elmentek egy sötét elhagyott utcába. Ott a felek megegyezés szerint levetették fűzőjüket s mikor a vezető ségéd megadta a jelt, egymásra rohantak. A párbaj nem tartott soká, Marie Sanzini az első összecsapásnál felsikoltott, mert a kés jobb arczát érte és a sebből sűrűn ömiött a vér. Ekkor látta meg a párbajozókat néhány rendőr, oda sietett s az egész lovagias társaságot a legközelebbi órszobába kísértte. A megsebesült leányt kórházba is kellett szállítani, mert a seb veszélyessé is váthatik.

CSARNOK.

A tolvaj.

— Elbeszélés. —

Irta: Pécsi Aranka.

Csakhogy ő reá sokkal kevesebb jutott, mint Bella remélte, mert az öreg asszony sokat hagyományozott jótékony czeleokra.

De azért Elek nagyon megvolt elégedve avval a huszezer forintal mellyel boldog tervezgetések közt haza érkezett.

Legelső gondolata volt Bellát viszontlátni, s a vasuttal egyenesen hozzá sietett.

A kis primadonna, ki mióta a báró udvarolt neki százezrekről álmodozott közömbösen hallgatta az ifju terveit.

— Ugye édesem, mielőbb megtartjuk esküvönket, és örökre megválás a szinpadtól.

— Fájdalom az lehetetlen felelte Bella, a mama nem akarja hogy hozzád menjek mert a báró nagyon behizelegte magát nála. Azt mondta, hogy a felesége nagyon beteges és ha meghal engem rögtön elvesz, addig is tekintsem magam menyasszonyának.

Elek ijedten ugrott fel:

— Talán csak nem azt akarod mondani, hogy el kell válnunk. Bella te már nem szeretsz engem.

A lány még gondolkozott egy kicsit, hogy szereti-e vagy nem.

— Szeretlek, de a mama azt akarja, hogy báróné legyek.

— De hát nem mondtad meg neki, hogy mennyire szeretjük egymást. Engedd, hogy én beszéljek vele.

— Hiába beszélne, mi nem lehetünk egymásé, ha csak el nem szökünk.

— Akkor hát megszökünk messze. és ott fogunk megesküdni.

— Ugy talán igen. Legjobban szeretnék Olaszországba menni. Nápolyba megyünk jó?

A szerelmes fiatal ember mindenbe beleegyezett. Másnap korán reggelre terveztek a szökést, míg a Bella mamája alszik.

A terjedelmes mama meg kint hallgatózott az ajtónál, csak a bucsu csók csattanásánál ment el.

A másik perczben leányával együtt kinevette Eleket, ki nem is sejt, hogy az egész szökés csak arra való, hogy egy kis carriert csináljon Bellának.

Elek ezalatt holdogan sietett lakására. Már esteledett mikor azaért. A házmester ép a lépcsőt megvilágító lámpát gyújtotta meg, és hangosan kiabált, pedig senki se felelt neki.

Elek néztd, hogy kire lármáz a házmester, midőn a lépcsőházban meglátott egy kopott bozontos szakállu öreg embert, kezében ócska gitárral s csak jelekkel felelt a haragos czerberusnak.

— Mit akar ez a néma? kérdezte az ügyvéd, kinek a házmester illedelmesen köszönt és elmondta miről van szó.

— Ez a néma zenész az udvaron akar meghálni, azt mutatja hogy fáradt, s nincs hol meghálnia.

Elek végig nézte a néma emberen, és jó szíve fölül kerekedett. Az öreg olyan bájos, olyan végtelenül hálásan tekintett reá. Neki három szobája van, és ennek a szegény némának nincs hová meghuzódjon, pedig egy zugban is elférne.

Jutott neki, s a házmester nagy bámulatára lakásába vitte magával s azután nem igen törődött vele.

Tele volt a feje a holnapi utazással. ha marjába berakta egy bőröndbe a legsükségesebb holmikat azután megvacsorázott. Meg akarta kínálni a némát is. de az már aludt, ruhástól együtt lefeküdt egy diványra melyet az ügyvéd számára kijelölt.

Szegény öreg, olyan holdogan aludt ott ócska gitárját álmában is szorongatva.

Elek is álmos volt, de még egy levelet írt haza a szüleinek, hogy csak legyenek egész nyugodtan, neki most sürgősen külföldre kell utaznia, onnan majd küld haza egy kis pénzt és nemsokára vissza jön.

A levelet csak reggel akarta elküldeni, s lefeküdt ő is, mert az előtte való éjt a vonaton töltötte. Vánkosa alá tette az örökséget tartalmazó nagy bugyellárist, s kétszer is megnézte, hogy jól be van zárva az ajtó. Dacára, hogy nagyon fáradt volt, sokáig nem tudott elaludni, folyton Bellára s a holnapi szökésre gondolt.

Mikor nagysokára elaludt, borzasztó álma volt zsványokkal küzdött, kik elakarták tőle rabolni pénzét, segítségért kiáltott és felébredt a saját hangjára.

Már egészen világos volt a szobában, észébe jutott az utazás és gyorsan öltözködni kezdett. Még majd egy óra volt a vonatindulásig, de úgy határozta, hogy előbb Bellához megy és onnan indulnak.

Kocsiért küldte a cselédet és sietve végezte be toiltjét aztán szivarra gyujtva várta a kocsi.

Nagy sietségében egészen elfelejtkezett a némáról, csak a mint a diványra nézett ütközött meg, hogy nem látja ott.

Osztönszerűleg az ágyhoz ugrott, s ijedten nyúlt vánkosa alá, s olyan sápadt lett, mintha szélhűdés érte volna míg a vánkosok közt keresgélt.

Majd kidobált az ágyból mindent s dühösen ragadta az üres ágyat, de hiába, a pénztárca a huszezer forintta eltűnt, eltűnt a némával együtt.

A cseléd bejött mondani, hogy a kocsi itt van, rá sem ügyvelt, tört, zuzott mindent a mi csak kezégyébe került.

— Jézusom, a nagyságos ur megbolondult, kiáltá a leány ijedten, és ki akart szaladni segítségért.

Elek még jókor hozzá ugrott és befogta száját.

— Hallgass nyomorult. hát nem látod hogy megloptak, meglopott az a néma gazember.

Aztán kétségbeesve zokogva borult az asztalra.

— Nagyságos ur, a kocsi várja lent, figyelmeztette a leány s fejét csóválva szedegette fel a ledobált holmikat.

Elek azt hitte igazán megbolondul. A kocsi várja, Bella várja.

Kalap, kabát nélkül rohant le a kocsihoz s csak nézett bambán, mikor a kocsis kérdezte tőle, hogy hova hajtson. A vonatot már elkésték, de különben is pénz nélkül nem lehet Nápolyba szökni.

— Mit fog most gondolni róla Bella? Hozzá hajtattott.

A színész nő ezalatt ultra készen türelmetlenül járkált fel s alá szobájában s egyre az órát nézte.

— Látod, hogy hiába várod mondá az anyja, meggondolta magában a fősvény paraszt.

— De mit tegyek most. A báró is harakszik rám, mert tegnap nem fogadhattam Darvas miatt.

Folyt. köv.

Pásztor Gyula és Társa

vas, szerszám és rézaru kereskedése
Debreczen, Csapó-utca Bank-ház.

A nagyközönség szives figyelmét van szerencsénk felhívni

vas, acél s rézaru kereskedésünkre
Debreczen, csapó-utca elején.

Gazdasági eszközök:

Láneczos (Sack) ekék, mindentféle ekerészek és kézi szerszámok. Vasboronak, láneczos. Angol gépszij és gépfel szerelések.

Háztartási cikkek:

Takarék tüzhelyek, kályhák, konyha edények. Solingeni evőszerek, ollók és zsebkések, Épület és butorvasalások. — Műszerek minden kézműves számára mérsékelt árak mellett. Épületi vasgerendák és falkötő vasak külön ajánlat szerint.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Vas és horganyozott vas fedéllemezek.

PARTOLJUK A HAZAI IPART!

Kitűnő munkáért

Páris, London, Stockholm és Budapestben kitűntelve.

VARJU BÉLA

cs. és kir. szab.

műhangszer-ipar telepe

BUDAPEST

VII., József-körút 20 szám.

A székes főváros, valamint több zenekar és tüzőltő testület szállítója.

Ajánlta saját készítményü hangszereit, u. m.

iskolai-hegedük	5	15	frtlig
Kijátszott régi hegedük	20.—	1000.—	
Fuvolák	3.—	10.—	
Trombiták	4.—	70.—	
Harmonikák	3.—	80.—	
Arisztonok	14.—	35.—	

lütöna 6 kótalappal 12.— valamint min dennemü pengető vonó és fuvó hangszerekben.

Nagy választék saját gyártmányu, elismert, legszolidabb kivitelü

CZIMBALMOKBAN,

45 forintos 60 frtig, pedálos 75 forintos 300 frtig, 6 évi jótállás mellett.

Eredeti olasz és német hurok.

Bármínemü hangszerek javítása.

Olcso árak. Pontos munka.

Arjegyzek ingyen és bérmentve.

(Neustein-féle ERZSÉBET labdacskok.)

SZÉKSZOBULAS

a legtöbb betegségek forrása ellen. Csukrozott külsejük végett még gyermekek is szivesen veszik

Egy 15 pilulát tartalmaz doboz 15 kr., egy tekercs., mely 8 dobozt tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 1 forint o.

OVÁS! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan Neustein Fülöp hashajtó labdacskai Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomatásban „Szent Lípót” és „Neustein Fülöp gyógyszerés” aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvényszékiileg védett csomagjaink aláírásukkal van ellátva.

Neustein Fülöp

Szent Liptóhoz "czimzetgyógyszert" ára
WIEN, I. Plankongasse

Raktár Debreczenben: dr. Rothsasok V. Email, Fisk Béla, Balázs Ödön, Mihailovits István, és Füleki Pál gyógyszerárában.

ANTAL VINCZE

uri divat szabó,
a tisztviselő egyesület szállítója.
DEBRECZEN, Simonffy utca.

Van szerencsém tisztelettel t. rendelőim szives tudomására hozni, hogy üzletemet Simonffy utcában, a szemben levő helyiségbe helyeztem át.
Egyben ajánlom továbbra is

valódi angol, francia divat

szövegetimet, melyekkel ez idő szerint is teljes megelégedést nyertem b. rendelőim részéről. Különben ezután is elvem leendő és főszólyt fektetek az izléses kiállítás, szabás és szolid árakra.

magyar és disz ruhákat

is a legszebb kivitelben készítek.
Magamat b. pártfogásukba ajánlv., vagyok mély tisztelettel

Antal Vincze,
férfi szabó.

Orajavitások a legjobban végzetettek, órák és ékszer a legszebb kivitelben 1 évi jót álmellett kaphatók Ormós Károly műorásnál Debreczen: Bika szálloda épületében.

M.K. EGYESÜLET
VEGYTANI INTÉZETE:
A
KRISTÁLY
SZT. LUKÁCSFURDÓI
HEGYIFORRÁS
IGENTISZTA
BICARBONAT
ÁSVÁNYVIZ
KAPHATÓ:
FÜSZERKERESKEDESEKBE
VENDÉGLÖKBE
ÉS MINDEN VASUTI
ÉTKEZŐ KOCSIBAN.

„Több száz kiváló orvos által ajánlv.”
„A legízletesebb és legolcsóbb ásványviz”
Debreczenben: Geréby Fülöp utcai, Csanak József, Kornhoffer József, Riekl József, Zelmos, Czeglédy Józsefné, Szabó Zsigmond, Konsek Géza, Hirsch Ferencz, Félegyházi János, Göcsey István, Tóth Kálmán, Roth Antal, Mayer József, Leidenfrost G., Békés Emil, Bán László, Várai János és Váray József jól felszerelt fűszer, csémege és ásvány a kereskedésében.

Kitüntetés:

Arany éremmel az 1900. párisi világkiállításon az összes versenyzők között a hangszerek csoportjában.
Hadsereg szállításért ezüst éremmel.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros,
a cs. és kir. hadsereg és a m. kir. honvédség egyedüli szállítója
Budapest, II., Lánchíd-utca 5.

Iskolai és mesterhegedűk vonóval. Gordonkák vonóval. Nagybőgők vonóval. Fuvolák. Szárnykürtök. Ősi magyar tárogató szabadalmazva. Czimbalmok. Elpusztíthatatlan, kitűnő erős hangú harmonikák.

Egy finom hegedű vonóval és tokkal 7 forint.

Templomi és más zenekarok részére szükséges

fuvó- és vonó-hangszerek

előnyös fizetési feltételek mellett, legjutányosabb árban szállítanak.

Községi dobok a legjutányosabb árakon.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

HARMONIKA ÁRJEGYZÉK KÜLÖN KERENDŐ

Magyarország legnagyobb

fuvó-, vonó- és ütő hangszer-gyára

ifj. PAJER JÓZSEF

porcellán-, üveg-, lámpa és konyhaberendezés nagy raktára.
DEBRECZENBEN.

Üzlethelyiség: Főpiacz, Kossut-utca sarkán

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, hogy az időny beálltával dusan összeállított lámpa-raktárt rendeztem be.
Tartok raktáromon minden jó hírnevű és gyártmányú

álló és függő lámpákat

a legjobb égőkkel egész gyári áron, ugymint Dittmar féle nap. komettum, bahu dupla és 30-40 gyertya lángú meteor-égőkkel, melyeket eladás előtt mindig kipróbálva szolgállok.

Tartok raktáron igen finom szövésű kanócokat, lámpa ollókat, lámpaüvegkeféket, petróleum kannákat s minden egyes lámpa részeket.

Ajánlom továbbá gazdagon berendezett raktaramat, u. m.: ét-, kávé- mokka mosdó és üvegtészleteimet francia, angol és több hazai kivitelben igen jutányos áron.

Berndorfi evőeszközöket, disz-tárgyakat, ugy china ezüst, mint alpacában árjegyzék szerint; továbbá: ceont és fanyelű asztali és dessert késeket, mosdó asz alokat minden kivitelben.

Szoba díszítéshez nagy választékban szolgálhatok majolika és terakotta vázákat és korsókat, ugyszintén fadiszeket és szobrokat minden nagyságban.

Konyha berendezéshez minden ahhoz való kellékekkel a legolcsóbb árak mellett szolgálhatok.

Menyasszonyi kelengye bevásárlásánál kamatot engedményezek. Vidékre csomagoló ládat nem számítok. — A csomagolásnál a legnagyobb gond fordítatik, az uton történendő esetleges kárért felelőséget vállalok.

Kiváló tisztelettel

ifj. Pajer József.